

TARIM BÜLTENİ

MAYIS 2024

SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$)

Sektör	Mayıs 2023	Mayıs 2024	Değişim (%)
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	936.772	1.066.249	%13,8
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	729.119	739.961	%1,5
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	310.016	318.631	%2,8
Yaş Meyve ve Sebze	248.942	284.065	%14,1
Fındık ve Mamulleri	142.783	235.282	%64,8
Meyve Sebze Mamulleri	185.263	218.099	%17,7
Kuru Meyve ve Mamulleri	119.572	137.232	%14,8
Tütün	94.991	77.622	-%18,3
Zeytin ve Zeytinyağı	103.626	70.013	-%32,4
Süs Bitkileri ve Mamulleri	13.997	14.689	%4,9

MAYIS AYINDA;

Mevzuat Düzenlemeleri;

- Tarımsal Üretimde Kullanılacak Kredilere İlişkin Esaslar Belirledi
- TARSİM'e Taahhüt Edilecek Hasar Fazlası Desteğine İlişkin Prim Oranları Belirledi
- Lisanslı Depoculukta Tarım Ürünlerinin Azami Depolama Süreleri Uzatıldı
- Nektarin ve Brokoli Ticari Kalite Denetimi Kapsamına Alındı
- Şekerde 2024-2025 Dönemi Kotaları Belli Oldu
- İthal Edilen Hayvanların Kayıt ve Küpeleme İşlemlerinde Düzenlemeye Gidildi
- Sığır Tüberkülozuna Karşı Hayvan Transferi Testlerinde Düzenleme Yapıldı

Dünyadan Tarım Haberleri;

- Ayçiçeği Ekim Alanları 2024 Yılında Azalış Gösteriyor
- Dünya Bankası'ndan Türkiye'ye 400 Milyon Dolarlık Orman Finansmanı
- Birleşik Krallık'ta Gıda Kıtlığı Eleştirileri Sürüyor
- Kanada'da Geçici ve Göçmen İşçi Çözümleri Raporu Yayımlandı

2024 Yılında Tüketici Harcama Davranışları Nasıl Değişti?

DÜNYADAN TARIM HABERLERİ

Ayçiçeği Ekim Alanları 2024 Yılında Azalış Gösteriyor

ABD'deki yetiştiricilerin 2024'te ekim alanlarını %27 azaltarak 957.500 dönüme çekme planlarıyla birlikte, 2024 ABD ayçiçeği üretiminin başlangıç tahmini 1,6 milyar pound olup, bu da geçen yıla göre %30'luk bir düşüşü temsil etmektedir. Özellikle yağ tipi ayçiçeklerinde olmak üzere azalmanın çoğunun gerçekleşmesi beklenirken, yağsız ayçiçeği ekim alanları 153.500 dönümde sabit kalacak ve ihracat fırsatlarını potansiyel olarak artıracaktır.

Bu pazarlama yılında, yerli ayçiçeği işleme miktarının 937 milyon pounda yükselmesi, yerli ayçiçek yağı tüketiminin 681 milyon pounda ulaşması ve ihracatın 85 milyon pound olması bekleniyor. Ayçiçeği tohumu ihracatı %10 artarak 120 milyon pounda ulaşırken, kuş yemi talebinin artması öngörülüyor. Ukrayna'daki savaş nedeniyle 2024-25 küresel ayçiçeği üretimi belirsizliğe yol açarken, yeni mahsul ayçiçeği tohumu fiyatlarının önümüzdeki aylarda soya fasulyesi fiyatlarındaki düşüş baskısı olmadıkça güçlü kalması bekleniyor.

Dünya Bankası'ndan Türkiye'ye 400 Milyon Dolarlık Orman Finansmanı

Türkiye ve Dünya Bankası, ormanları yangınlardan koruma kapasitesini güçlendirmeyi amaçlayan 400 Milyon Dolar tutarındaki Türkiye İklim Dirençli Ormanlar Projesini uygulamaya koydu.

Proje, orman yangınlarının söndürülmesine ve önlenmesine yönelik kapsamlı ve en gelişmiş entegre yangın yönetimi yaklaşımlarını esas alarak ve güçlendirilmiş orman yangını müdahaleleri ve orman yangınlarından etkilenen peyzajların ve geçim kaynaklarının dirençli restorasyonu yoluyla, ülkenin iklim değişikliğine karşı kırılganlığını azaltmaya yardımcı olmayı hedeflemektedir.

Proje kapsamında restore edilen ve korunan ormanlar ve peyzajlar, biyolojik çeşitliliğin ve ekosistem hizmetlerinin korunmasına ve geliştirilmesine yardımcı olacak ve karbon emisyonlarını azaltacaktır. Daha da önemlisi, proje, geçtiğimiz yıl yaşanan yıkıcı depremlerden etkilenen bölgelerde yaşayanlar da dahil olmak üzere kırsal topluluklardaki insanların refahını ve geçim kaynaklarını koruyacak ve destekleyecek.

Birleşik Krallık'ta Gıda Kıtlığı Eleştirileri Sürüyor

Birleşik Krallık, süpermarketlerdeki gıda kıtlığı nedeniyle eleştirilerle karşı karşıya kaldı. Tesco ve Morrisons bazı meyve ve sebzelerin satışını sınırladı. Çevre Bakanı Thérèse Coffey, kıtlıkların İspanya ve Kuzey Afrika'daki geçici hava koşullarından kaynaklandığını ve iki ila dört hafta içinde çözülmesinin beklendiğini söyledi. Diğer Avrupa Ülkelerinde benzer sorunların yaşanmıyor olması Birleşik Krallık'ın sorunlarının lojistik ve Brexit ile ilgili düzenlemelerden kaynaklanabileceğine işaret etmektedir.

Kanada'da Geçici ve Göçmen İşçi Çözümleri Raporu Yayımlandı

Kanada'da yayımlanan geçici ve göçmen işçi çözümlerine ilişkin raporda, Kanada'nın geçici yabancı işçi programlarını iyileştirmek için altı öneriler sunuldu. Bu öneriler arasında göçmen işçi komisyonunun oluşturulması da var.

Kanada Meyve ve Sebze Üreticileri (FVGC) meyve ve sebzelerin toplanması için gereken işgücünün sürdürülebilirliği adına bu tür programların önemini vurgulayarak ve işverenlerin ihtiyaçlarını karşılayacak dengeli bir yaklaşımın benimsenmesini talep ediyor. Ayrıca, yabancı işçilerin Kanada'daki tarım sektöründe kritik bir rol oynadığını ve bu ilişkinin hem gıda güvenliği hem de işçilerin yaşam koşullarını iyileştirme açısından önemli olduğu dile getiriliyor.

MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

Tarımsal Üretimde Kullanılacak Kredilere İlişkin Esaslar Belirlendi

1 Mayıs 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan Tarımsal Üretim Dair Faiz/Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi/Finansmanı Kullandırılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği (No: 2024/15) ile 1/1/2024- 31/12/2026 yılları arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince kullanılacak yatırım ve işletme kredisi/finansmanı ile ilgili teknik esaslar belirlendi.

Buna göre, üreticiler, temel bitkisel ve hayvansal üretim konularında 300 bin liraya kadar (bu tutar dahil) yüzde 100 faiz indirimli kredinin yüzde 70'ini akaryakıt, veterinerlik hizmeti, yem, ilaç, aşı, gübre, tohum, fide ve benzeri tarımsal girdiler için aynı, yüzde 30'unu da nakit olarak kullanabilecek. Üretim planlaması kapsamında üretim yapan üreticiler yüzde 20, Tarım ve Orman Bakanlığınca yayımlanan tip sözleşmeler ile sözleşmeli üretim yapan gerçek ve tüzel kişiler ise yüzde 15 ilave faiz/kar payı indiriminden yararlanabilecek. Hastalıktan arı işletmeler için, sağlık sertifikasına sahip bulunan ve bu sertifikayı alacak hayvancılık işletmelerine de yüzde 70-100 oranlarında faiz/ kar payı indirimi sağlanacak. Yeni kurulacak seralar, kapalı bitkisel üretim üniteleri ve mantar üretim tesisleri ile meyve bahçeleri için Tarım ve Orman Bakanlığı birimlerince onaylanan uygunluk belgeleri ile kredi kullanımı yapılacaktır.

Araştırma ve Geliştirme Destek Programı kapsamında, Bakanlık tarafından desteklenen proje sahibi, tarımsal AR-GE firmaları ile girişimciler yüzde 50 faiz/kar payı indirimli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanabilecek. Biyolojik ve/veya biyoteknik mücadelede kullanılan, mikrobiyal gübre, aminoasit içeren organik gübre, organik ve organomineral gübre, biyogaz atığından üretilen fermente gübre üretim tesis ve yatırımları biyotarım yatırımları konusunda kredi/finansmanından yararlandırılabilir. Yeni yatırımlar için kullanılacak kredi/finansmanlarda, tarım dışı ve/veya tarımsal yapı izinlerinin alınmış olması şartı aranacak.

Lisanslı Depoculukta Tarım Ürünlerinin Azami Depolama Süreleri Uzatıldı

14 Mayıs 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile bazı tarım ürünlerine ilişkin lisanslı depoculuk uygulamasında azami depolama sürelerinin uzatılması kararlaştırıldı. Buna göre, lisanslı depolarda yer alacak tarım ürünlerinin azami depolama süresi 24 aydan 36 aya çıkarıldı.

Ayrıca, Ticaret Bakanlığının Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar Lisanslı Depo Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'i de Resmi Gazete'de yayımlandı. Değişiklikle, tebliğe konu tarım ürünlerinin hasat döneminden itibaren lisanslı depolarda azami depolanabilme süresi 12 aydan 18 aya yükseltildi. Bu süre, Toprak Mahsulleri Ofisine ait ürünler için 24 ay yerine 36 ay olarak belirlendi

TARSİM'e Taahhüt Edilecek Hasar Fazlası Desteğine İlişkin Prim Oranları Belirlendi

11 Mayıs 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan Tarım Sigortaları Havuzuna Devlet Tarafından Taahhüt Edilecek Hasar Fazlası Desteğine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 8437) ile Tarım Sigortaları Havuzu'na (TARSİM), devlet tarafından taahhüt edilecek hasar fazlası desteğine ilişkin prim oranları belli oldu. Buna göre, Tarım Sigortaları Kanunu'nun ilgili maddelerine istinaden Tarım Sigortaları Havuzu Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Risk Paylaşımı ve Reasürans Planı'na göre, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından 1 Ocak-31 Aralık 2024 döneminde akdedilen sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan ancak ulusal ve uluslararası piyasalara transferi yapılamayan risklerin hasar prim oranı tespit edildi.

- Havuzun üzerinde kalan kısım için yüzde 80 ile yüzde 95 arasında,
- Havuzun ve havuza iş temin eden sigorta şirketlerinin üzerlerinde taşıdıkları kısım için yüzde 200 üzeri,
- Münhasıran bitkisel ürünler don riski, hayvan hayat branşları şap hastalığı, ek hastalıklar ve terör riskleri ile sera ve su ürünleri branşlarına ilişkin yüzde 200'ü aşan kısmı için tamamı itibarıyla,
- Münhasıran köy bazlı kuraklık verim sigortası ile ilgili olarak yüzde 200'ü aşan kısmı için tamamı itibarıyla hasar fazlası desteği taahhüt edildi.

Hasar fazlası desteği ihtiyacı ortaya çıkması durumunda, söz konusu tutar, Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden Tarım Sigortaları Havuzu'na aktarılacak.

MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

Nektarin ve Brokoli Ticari Kalite Denetimi Kapsamına Alındı

15 Mayıs 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında ve İthalatında Ticari Kalite Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/21)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/36) ile yurt dışı pazarlarda Türk malı imajının güçlendirilmesi amacıyla geleneksel tarım ürünlerine yönelik yapılan ticari kalite denetimine nektarin ve brokoli dahil edildi. Yurt dışı pazarlarda Türk malı imajının güçlendirilmesi ve katma değerli ihracatın artırılması amacıyla yaş meyve ve sebze dahil geleneksel tarım ürünlerine yönelik ticari kalite denetimi yapılıyor. Düzenleme kapsamında şeftaliyle ilgili standart değişikliği ve yıllar içinde ihracatta yaşanan artış çerçevesinde tebliğde değişiklikler yapılarak, nektarin ve brokoli de denetim kapsamına alındı.

Öte yandan "Tıbbi Tanı Kitlerinin İthaline İlişkin Tebliğ" yürürlükten kaldırıldı.

Şekerde 2024-2025 Dönemi Kotaları Belli Oldu

21 Mayıs 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan 2024/2025 Pazarlama Yılı Şeker Kotalarının Belirlenmesine İlişkin Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 8482) ile şeker sektöründe 2024-2025 pazarlama yılı için kotalar belirlendi.

Buna göre; pancar şekerleri A kotası 2 milyon 837 bin 250 ton, B kotası ise bu rakamın yüzde 5'i oranında 141 bin 863 ton oldu. Nişasta bazlı şeker kotası da ülke toplam A kotasının yüzde 2,5'ine karşılık gelen 72 bin 750 ton olarak kararlaştırıldı. Ayrıca, şirketlere tahsis edilen pancar şekerinde A ve B kotası ile nişasta bazlı şekerde A kotası miktarları belirlendi.

İthal Edilen Hayvanların Kayıt ve Küpeleme İşlemlerinde Düzenlemeye Gidildi

16 Mayıs 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile ithal edilen hayvanların sisteme kaydedilme süreleri ile kulak küpelerinde bulunması gereken özelliklerde değişiklik yapıldı.

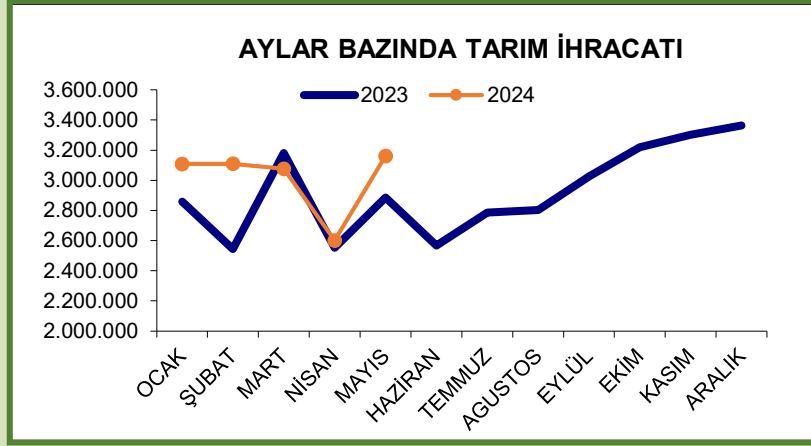
Değişiklikle söz konusu hayvanların ithalat ve karantina süreçlerinin tamamlanması beklenmeden kayıt altına alınarak aşı ve olası hastalık kayıtlarının yapılması ve izlenmesi amaçlandı.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından başlatılan elektronik kulak küpesi çalışmaları kapsamında sığır cinsi ile koyun ve keçi türü hayvanlarda geçilmesi planlanan elektronik kulak küpesi uygulamasına eş zamanlı olarak geçilmesi, kamu kaynaklarının etkin kullanılması ve Türk Standardları Enstitüsü tarafından yenilenen TS 7808 sayılı "Hayvan Künyeleri" standardına uygun kulak küpelerinin kullanılabilmesi amacıyla il müdürlüklerinin stoklarında yer alan fazla sayıdaki kulak küpelerinin farklı illerde uygulanmak suretiyle tüketilmesi sağlanacak.

Sığır Tüberkülozuna Karşı Hayvan Transferi Testlerinde Düzenleme Yapıldı

31 Mayıs 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan Sığır Tüberkülozu ile Mücadele Yönetmeliği ile ari işletmeye hayvan transferinde 60 gün bekletilip test yapma kuralı, işletmeden ayrılmadan önceki 30 gün ya da yeni işletmeye geldikten sonraki 30 gün içinde yapılması şeklinde düzenlendi. Yurt dışından gelen hayvanların ülkesinde veya bölgesinde arılık varsa Türkiye'ye girdikten sonra tekrar test yapılmayacak. Böylece, prosedürün Avrupa Birliği (AB) standartlarında olması sağlandı. Ari işletmelerde yapılan rutin testlerde pozitiflik tespiti halinde, belirli koşullarda uzun yıllar ari olarak devam eden işletmeler düzenlemeyle 4 ayda ariliğini geri kazanacak. Test kayıtları elektronik ortamda hazırlanarak, sahada çalışan personelin de işi kolaylaştırılacak.

SEKTÖREL İHRACAT ANALİZLERİ

Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri

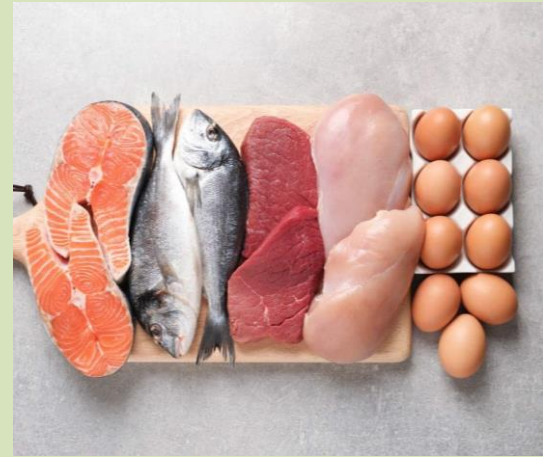
2024 yılı Mayıs ayında sektör ihracatı, 2023 yılı Mayıs ayı verilerine kıyasla **%13 artışla 1.066.249,74** dolar olarak gerçekleştirilmiştir. Sektörün önde gelen pazarlarından olan Irak'a yapılan ihracat tutarı ise %1 oranında azalışla 174.960,27 dolar olarak kaydedilmiştir. ABD'ye yapılan ihracat %26 artarken, Cezayir'e yapılan ihracatta %97'lik bir artış gözlemlenmiştir. Ayrıca, sektörün İran'a yaptığı ihracat %100'ün üzerinde artış göstererek pazar payının bu yönde arttığı değerlendirilmektedir.

Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri

2024 yılı Mayıs ayında Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri sektörünün ihracatında genel bir artış olduğu gözlemlenmektedir. Sektörün toplam ihracatı **%1,5 artışla 739.961,43** dolara ulaşmıştır. Özellikle ABD, Birleşik Krallık ve Fas'a yapılan ihracatta sırasıyla %31,3, %25,4 ve %24,1 oranlarında önemli artışlar gözlemlenmektedir. Buna karşın, Irak'a yapılan ihracat %1,8 oranında düşüş göstermiştir. Sektörün genel itibari ile birçok pazarda büyümeye eğiliminde olduğu gözlemlenmektedir.

Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller

2024 yılı Mayıs ayında Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller sektörünün ihracatı, 2023 yılı Mayıs ayına kıyasla **%2,8 oranında artarak 318.631,14** dolara ulaşmıştır. Sektörde Irak'a yapılan ihracat %22,2 azalarak 40.610,09 dolara gerilemiştir. Buna karşılık, Rusya Federasyonu'na yapılan ihracat %0,7 artışla 36.480,94 dolara ulaşmıştır. İtalya'ya yapılan ihracat %42,8 gibi önemli bir artış göstererek 26.782,96 dolar; Hollanda'ya yapılan ihracat ise %11,1 artışla 16.897,40 dolar olarak gerçekleştirilmiştir. Sektörün özellikle İtalya ve Hollanda pazarlarında önemli artışlar kaydedildiği ancak Irak pazarında belirgin bir düşüş yaşandığını ortaya gözlemlenmektedir.

Yaş Meyve ve Sebze

2024 yılı Mayıs ayında Yaş Meyve ve Sebze sektörünün ihracatı, 2023 yılı Mayıs ayına kıyasla **%14,1 artarak 284.065,96** dolara ulaşmıştır. Sektörde Irak'a yapılan ihracat %339 oranında büyük bir artışla 49.758,49 dolar; Almanya'ya yapılan ihracat %126,4 artışla 31.347,94 dolara olarak gerçekleştirilmiştir. Buna karşılık, Romanya'ya yapılan ihracat %30,7 azalarak 23.508,74 dolar; Ukrayna'ya yapılan ihracat ise %25,1 düşerek 19.782,28 dolar; Rusya Federasyonu'na yapılan ihracat ise %5,3 azalarak 81.327,18 dolar olarak gerçekleştirilmiştir. Sektörde genel olarak büyüme kaydedildiği, özellikle Irak ve Almanya pazarlarında büyük artışlar yaşandığı ancak Romanya, Ukrayna ve Rusya pazarlarında düşüşler yaşandığı gözlemlenmektedir.

SEKTÖREL İHRACAT ANALİZLERİ

Fındık ve Mamulleri

2024 yılı Mayıs ayında Fındık ve Mamulleri sektör ihracatı, 2023 yılı Mayıs ayına göre **%64,8 artarak 235.282,49** dolara ulaşmıştır. Almanya'ya yapılan ihracat %104,8 artarak 81.397,81 dolara, İtalya'ya yapılan ihracat %124,6 artarak 28.742,47 dolara, Polonya'ya yapılan ihracat %283,2 artarak 23.601,75 dolara yükselmiştir. Fransa'ya yapılan ihracat %27,7 artarak 17.784,42 dolara, Çin'e yapılan ihracat ise %45 artarak 8.422,75 dolara ulaşmıştır. Sektörün önemli pazarlarda güçlü bir büyüme yaşadığını, özellikle Polonya, İtalya ve Almanya pazarlarında yüksek artışlar kaydedildiği gözlemlenmektedir.

Meyve Sebze Mamulleri

2024 yılı Mayıs ayında Meyve Sebze Mamulleri sektörünün ihracatı, 2023 yılı Mayıs ayına göre **%17,7 artarak 218.099,25** dolara ulaşmıştır. ABD'ye yapılan ihracat %31,7 artışla 39.215,73 dolar; Almanya'ya yapılan ihracat %11,5 artışla 29.237,45 dolar; Birleşik Krallık'a yapılan ihracat %33,4 artışla 17.920,51 dolar; Hollanda'ya yapılan ihracat %43,5 artışla 11.989,98 dolar; İtalya'ya yapılan ihracat ise %90,8 artışla 11.212,28 dolar olarak gerçekleştirilmiştir. Sektör birçok önemli pazarlarda büyüme kaydetmekte özellikle İtalya, Hollanda ve ABD pazarlarındaki belirgin artışlar göze çarpmaktadır.

Zeytin ve Zeytinyağı

Zeytin ve Zeytinyağı sektöründe 2024 yılı Mayıs ayı ihracatı 2023 yılı Mayıs ayına kıyasla **%32 azalış göstererek 70.013,29** dolar olarak gerçekleştirilmiştir. Sektörün önde gelen pazarlarından ABD ve İspanya'ya yapılan ihracatlarda %50 civarında azalış gözlemlenmektedir. Bu oranlarla birlikte İspanya'ya yapılan ihracat 11.059,41 dolar; ABD'ye yapılan ihracat 10.951,71 dolar olarak kaydedilmiştir. Almanya ve Japonya'ya yapılan ihracatlarda ise %50 civarında artış görülmektedir.

Tütün

2024 yılı Mayıs ayı sektör ihracatı 2023 yılı Mayıs ayına kıyasla **%18 azalış göstererek 77.622,66** dolar olarak gerçekleştirilmiştir. Sektörün azalış trendinde ABD'ye yapılan ihracatın %30; Gürcistan'a yapılan ihracatın %14; Belçika'ya yapılan ihracatın %20 azalması etkili olmuştur. Sektörün önemli pazarlarından olan Irak'a yapılan ihracat %7 artışla 13.446,78 dolara ulaşmış ve Irak sektörün mayıs ayı ihracatında 1. sıraya yerleşmiştir.

Kuru Meyve ve Mamulleri

2024 yılı Mayıs ayında Kuru Meyve ve Mamulleri sektörünün ihracatı **%14,8 artarak 137.232,41** dolara ulaşmıştır. ABD'ye yapılan ihracatta %88 dikkat çekici bir artış görülmüş ve ihracat değeri 18.270,95 dolara yükselmiştir. Birleşik Krallık'a yapılan ihracat %20,6 artışla 16.204,78 dolara ulaşmıştır. Almanya'ya yapılan ihracatta ise %6,7'lik bir düşüş gözlemlenmiş ve ihracat değeri 16.972,46 dolara gerilemiştir.

Süs Bitkileri ve Mamulleri

Sektörün 2024 yılı Mayıs ayı ihracatı 2023 Mayıs ayı ihracatına kıyasla **%4,9 artışla 14.689,56** dolar olarak gerçekleştirilmiştir. Sektörün önde gelen pazarlarının birçoğunda artış gözlemlenmektedir. Hollanda'ya gerçekleştirilen ihracat %2,6 artışla 4.241,94 dolar olarak gerçekleştirilmiştir. Birleşik Krallık ve Azerbaycan'a yapılan ihracatlarda ise %6 civarında azalış trendi kaydedilmiştir.

2024 Yılında Tüketici Harcama Davranışları Nasıl Değişti?

Mintel'in Tüketici Harcama Alışkanlıkları Rehberine göre 2024 yılında ücret artışı ve enflasyon baskılarının nispeten azalması sayesinde tüketicilerin geçen yıla kıyasla finansal olarak daha iyi durumda oldukları gözlemlenmektedir. Bu olumlu değişime rağmen farklı bölgelerdeki tüketiciler şüpheli ve temkinli harcama davranışlarını sürdürmektedirler.

Makroekonomik Faktörlerin Tüketici Harcama Davranışlarına Etkisi

Birleşik Krallık:

Temkinli Harcama: Enflasyonun düşmesine rağmen İngiliz tüketicilerin harcamalarını en verimli şekilde kullanmaya odaklandığı gözlemlenmektedir.

İsteğe Bağlı Harcamalar: Eğlence ve premium gıda gibi isteğe bağlı harcamaların azaldığı ancak markaların güçlü değer mesajları ile bu kategorilerde büyüme fırsatları olduğu değerlendirilmektedir.

Amerika Birleşik Devletleri:

Yüksek Harcama İştahı: ABD tüketicilerinin kriz yıllarına rağmen harcamalarını yüksek tuttuğu gözlemlenmektedir.

Gelecekteki Belirsizlik: Başkanlık seçimi nedeniyle tüketici güveninin dalgalanabileceği ve bu durumun harcama alışkanlıklarını etkileyeceği değerlendirilmektedir.

Almanya:

Karanlık Beklentiler: Alman tüketicilerin ekonomik duruma karşı temkinli ve tasarruf odaklı alışveriş alışkanlıklarını sürdürmekte olduğu ve ikinci el alışverişlerin popülerliğini korumaya devam ettiği gözlemlenmektedir.

Sürdürülebilir Tercihler: Çevresel etkileri azaltmak için ikinci el giyime ilgi duyulduğu ve markaların bu trende uyum sağlayarak rekabet avantajı elde edebileceği değerlendirilmektedir.

Asya Pasifik Ülkeleri:

Finansal Kaygı: Pandeminin bölgede mali kaygılara neden olmasıyla tüketicilerin mali durumlarını iyileştirmek için isteğe bağlı harcamaları kestiği gözlemlenmektedir.

Değişen Alışveriş Alışkanlıkları

Birleşik Krallık:

Fiyat Hassasiyeti: İngiliz tüketicilerinin %73'ü düşük fiyatlı ürünlere yöneldiği gözlemlenmektedir.

Tasarruf Odaklılık: Ekonomik zorluklar sebebiyle tasarrufun bir öncelik olmaya devam ettiği gözlemlenmektedir.

Amerika Birleşik Devletleri:

Sezonluk Harcamalar: Tatil döneminde seyahat, ev eşyaları vb. ürünlere yönelik harcamaların arttığı ancak ucuz market alternatifleri ve giyim gibi isteğe bağlı harcamalarda azalma olduğu gözlemlenmektedir.

Sağlık ve Kişisel Bakım: Bu sektörlerin, tüketicilerin sağlığa öncelik vermesi nedeniyle büyümeyi sürdürdüğü gözlemlenmektedir.

Almanya:

Maliyet Azaltma Önlemleri: Alman tüketicilerinin pahalı aktiviteleri kısıtladığı ve ikinci el alışverişe yöneldiği gözlemlenmektedir.

Tasarruf Eğilimleri: Artan maliyetlere rağmen Almanların tasarruf etmeye devam ettikleri gözlemlenmektedir.

Hindistan:

Bütçe Odaklı Tercihler: Tüketicilerin düşük fiyatları ve özel marka ürünleri önceliklendirdiği gözlemlenmektedir.

Şüpheli İyimserlik: Finansal görünümün olumlu yönde ilerlediği gözlemlense de geçmiş krizlerin tüketici davranışları üzerinde kalıcı bir etki bıraktığı değerlendirilmektedir.